

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De conferentibus hoc sacramentum. Quæstio 38.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

De conferentibus hoc sacramentum, in duos articulos diuisa.

DEinde considerandum est de conferentibus hoc sacramentum. Circa quod quarantur duo.

¶ Primo, vtrum solus Episcopus possit hoc sacramentum conferre?

¶ Secundo, vtrum hereticus, vel quicumque alius ab ecclesia praecisus, possit hoc sacramentum conferre?

ARTIC. I.

Vtrum tantum Episcopus Ordinis sacramentum conferat?

155.

Tho. 4.

dist. 25.

q. 1. ar. 1.

Concil.

Trident.

sess. 23.

de sacra.

me. ord.

cano. 7.

¶ Vt ha-

betur in

Concil.

Carth. 4.

c. 5. et 6.

2. 2. q.

187. ar. 2.

sub fin.

corp.

AD primum sic proceditur, Videtur, quod non tantum episcopus ordinis sacramentum conferat. Quia manus impositio ad consecrationem aliqui facit. Sed sacerdotibus, qui ordinantur, non solus Episcopus manus imponit, sed etiam sacerdotes adstantes. Ergo non solus Episcopus confert ordinis sacramentum.

¶ 2 Præterea, Tunc unicuique datur potestas ordinis, quando ei exhibetur quod ad actum sui ordinis pertinet. Sed subdiaconis datur vrceolus cum aqua, & manutergio ab archidiacono: similiter acolytis, candelabrum cum cereo, & vrceolus vacuus.

Ergo non solus episcopus confert ordinis sacramentum.

¶ 3 Præterea, Illa quæ sunt ordinis, non possunt alicui committi, qui non habet ordinem. Sed conferre ordines minores committitur aliquibus, qui non sunt Episcopi, sicut presbyteris Cardinalibus. Ergo conferre ordines, non est episcopalis ordinis.

¶ 4 Præterea, Cuiuslibet committitur primum sacramentum ordinatur ad Eucharistiam sicut accessorium ad principale. Cum ergo sacerdos consecrat Eucharistiam, ipse etiam poterit ordines conferre.

¶ 5 Præterea, Plus distat sacerdos a diacono quam Episcopus ab Episcopo. Sed Episcopus potest consecrare Episcopum, Ergo & sacerdos poterit promouere diaconum.

SED

SED contra, Nobiliori modo applicantur ad diuini cultum ministri per ordines, quam vasa sacra. Sed consecratio vasorum pertinet ad solum Episcopum. Ergo multo fortius consecratio ministrorum.

¶ Præterea, Sacramentum ordinis est excellentius, quam confirmationis. Sed solus episcopus confirmat. Ergo multo magis solus confert ordinis sacramentum.

¶ Præterea, Virgines per benedictionem non constituuntur in aliquo gradu spiritualis potestatis, sicut ordinati constituuntur. Sed virgines benedicere est solius Episcopi. Ergo multo magis solus ipse potest aliquos ordinare.

RESPONDEO dicendum, quod potestas episcopalis habet se ad potestatem ordinum inferiorum, sicut politica quæ coniecit bonum commune, ad inferiores artes, & virtutes, quæ coniecit aliquod bonum speciale, vt ex dictis patet. Politica autem potest, vt dicitur in 1. Ethic. † legem inferioribus, scilicet quis quam debet exercere, & quantum & qualiter: & ideo ad Episcopum pertinet in omnibus diuinis mysterijs aliquos collocare. Vnde ipse solus confirmat, quia confirmati, in quodam officio constituuntur. Et ideo ipse etiam solus virgines benedicit, quæ figuram gerunt Ecclesiæ Christo dispensata, cuius cura ipsi principaliter committuntur. Ipse etiam in ministerijs ordinum ordinandos constituit, & vasa quibus vti debent, eis determinat sua consecratione: sicut etiam officia secularia in ciuitatibus distribuuntur ab eo, qui habet excellentiorem potestatem, sicut à Rege.

Ad primum ergo dicendum, quod in impositione manus non datur character sacerdotalis ordinis, vt ex dictis patet; sed gratia, secundum quam ad exequendum ordinem sint idonei; & quia indiget amplissima gratia, ut sacerdotes manus cum Episcopo imponunt eis qui sacerdotes promouentur; sed Diaconis, solus Episcopus. Ad secundum dicendum, quod quia † archidiaconus

li. 1. c. 2.
1. id. in
Epi. ad
Ludifredum.
habetur
in decretis d. 25.
ca. 2.
Ar. pro
cor.
vt dicitur
in Cō
c. Carra.
4. ca. 3.
* ibidem
c. 4.
† in De-
cret. li. 1.
ca. 23.

cret. li. 2.
titul. 25. nus est quasi princeps ministerij, ideo omnia quæ ad ministerium pertinent, ipse tradit; sicut cereum, quo acolytus Diacono seruit ante Euangelium; ipsam portando, & vrceum, quo seruit subdiacono; & similiter dat subdiacono ea, quibus superioribus ordinibus seruit. Sed tamen in illis non consistit principalis actus subdiaconi, sed in hoc quod cooperatur circa materiam sacramenti: & ideo characterem accipit in hoc quod datur ei calix ab Episcopo. Sed acolytus accipit characterem ex verbis Episcopi, in hoc quod accipit prædicta ab Archidiacono; & magis in acceptione vrceoli, quam candelabri. Vnde non sequitur quod archidiaconus ordinem conferat.

*Hæc eadem la-
zius Tho.
in 4. dist.
7. q. 3. ar.
1. q. 3.* Ad tertium dicendum, quod Papa qui habet plenitudinem potestatis pontificalis*, potest committere non Episcopo ea quæ ad Episcopalem dignitatem pertinent, dummodo illa non habeant immediatam relationem ad verum Corpus Christi: & ideo ex eius commissione aliquis sacerdos simplex potest conferre minores ordines, & confirmare, non autem aliquis non sacerdos; nec iterum sacerdos, immo iores ordines, qui habent immediatam relationem ad corpus Christi, supra quod consecrandum Papa non habet maiorem potestatem, quam simplex sacerdos.

* *Hierõ.
in Dial.
contra
Lucifer.* Ad quartum dicendum, quod quamvis sacramentum Eucharistiæ sit* maximum sacramentum in se, tamen non collocat in aliquo officio, sicut ordinis sacramentum: & ideo non est similis ratio.

* *Aliàs
maximū
et princi-
palis sa-
cramento
ordinis,
in se.* Ad quintum dicendum, quod ad communicationem alteri quod quis habet, non exigitur solius propinquitas, sed completio potestatis. Et quia sacerdos non habet completam potestatem in hierarchicis officijs, sicut Episcopus; ideo non sequitur quod possit Diaconos facere, quamvis ille ordinis sibi propinquus.

Utrum hæretici, & ab Ecclesia præcisi possint ordines conferre?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod hæretici & ab Ecclesia præcisi non possint ordines conferre. Maius est enim conferre ordines, quam aliquem absolueri vel ligare. Sed hæreticus non potest absolueri vel ligare. Ergo nec ordines conferre.

¶ 2 Præterea, Sacerdos ab ecclesia separatus conferre potest: quia in eo character indelebiter manet, per quem hoc potest. Sed Episcopus non accipit aliquem characterem in sui promotione. Ergo non est necesse quod episcopalis potestas remaneat in eo post separationem eius ab Ecclesia.

¶ 3 Præterea, In nulla ille cõmunitate qui a cõmunitate expellitur, potest officia cõmunitatis disponere. Sed ordines sunt quædam officia Ecclesiæ. Ergo ille qui extra Ecclesiam ponitur, non potest ordines conferre.

¶ 4 Præterea, * Sacramenta habent efficaciam ex passione Christi. Sed hæreticus non continuatur passioni Christi: neque per propriam fidem; cum sit infidelis; neque per fidem Ecclesiæ, cum sit ab Ecclesia separatus. Ergo non potest sacramentum ordinis conferre.

¶ 5 Præterea, In ordinis collatione exigitur benedictio. Sed hæreticus non potest benedicere, quin immo benedictio sua in maledictionem conuertitur, ut patet per auctoritates in littera inductas*. Ergo non potest ordines conferre.

SED contra est, quod aliquis Episcopus in hæresim lapsus, quando reconciliatur, non iterum consecratur. Ergo non amisit potestatem, quam habebat, ordines conferendi.

¶ Præterea, Maior est potestas conferendi ordines, quam potestas ordinum. Sed potestas ordinum non amittitur propter hæresim vel aliquid huiusmodi. Supplementum. X Ergo

156
Tho. in 4.
d. 25. q. 1.
ar. 2. &
Mag. 4.
sent. d. 25
† sup. q.
19. ar. 6.

* 3. p. q. 6
ar. 5.

li. 4. sent.
d. 13. q.
A. ante
fin. & in
decr. cau
sa 1. q. 1.
per mat.
ta cap.

Ergo nec potestas ordines conferendi.

¶ Præterea, Sicut baptizans exhibet tantum ministerium exterius, ita & conferens ordines, Deo interior operante. Sed † nulla ratione aliquis ab Ecclesia præcisus amittit baptizandi potestatem. Ergo nec ordines conferendi.

li. 4. de
bap. cōt.
Donatist.
s. 4.

RESPONDEO dicendum, quod circa hoc ponuntur in litera quatuor opiniones. Quidam enim dixerunt quod hæretici quamdiu ab Ecclesia rotantur, habent potestatem ordines conferendi, non autem postquam fuerint ab ecclesia præcisi: similiter nec degradati, & alij huiusmodi: & hæc est prima opinio. Sed hoc non potest esse, quia omnis potestas quæ datur cum aliqua consecratione, nullo casu contingente tolli potest re ipsa durante, sicut nec ipsa consecratio annullari: quia etiam altare vel chima semel consecrata, perpetuo consecrata manent. Unde cum episcopalis potestas cum quadam consecratione detur, oportet quod perpetuo maneat, quantumcunque aliquis peccet, vel ab ecclesia præcidatur. Et ideo alij dixerunt, quod præcisi ab ecclesia, qui in ecclesia episcopalem potestatem habuerunt, retinent potestatem alios ordinandi & promovendi, sed promoti ab eis, hoc non habent: & hæc est quarta opinio. Sed hoc etiam non potest esse, quia si illi qui fuerunt in ecclesia promoti, retinent potestatem quam acceperunt, patet quod exequendo ipsam potestatem, veram consecrationem faciunt: & illi vere tribuunt omnem potestatem quæ cum consecratione datur, & sic ordinati ab eis vel promoti habent eandem potestatem, quam & ipsi. Et ideo alij dixerunt quod etiam præcisi ab Ecclesia possunt ordines conferre & alia sacramenta, (dummodo formam debitam & intentionem seruent) & quantum ad primum effectum, qui est collatio sacramenti, & quantum ad ultimum, qui est collatio gratiæ: & hæc est secunda opinio. Sed hoc etiam non potest stare, quia ex hoc ipso quod aliquis hæretico præcisus

* In cōt.
Nicensi.
19. c. 4.
sente. di.
29. §. C.

ab Ecclesia
fictus
nisi forte
ideo alij
sed cum
sacramentum
ab eis factum
hæc est tertia
Ad promotionem
per gratiam
re, sicut r
num quicquid
quam non
Ad se
ipsum Episcopus
net in eorum
tam non
corpus Christi
nec sic
Ad ter
ab hæretico
recipiunt
dimibus n
gr.
Ad quod
continua
sunt secur
Ecclesia
Ad quod
ad ultimum
novo dicitur
De i
D
ius
¶ Circ

Ab Ecclesia in sacramentis communicat, peccat, & gratia fictus accedit, & gratiam consequi non potest, nisi forte in baptismo in articulo necessitatis. Et ideo alij dicunt, quod vera sacramenta conferunt, sed cum eis gratia non dant, non propter inefficaciam sacramentorum, sed propter peccata recipientium. Ab eis sacramenta contra prohibitionem Ecclesie: & hæc est tertia opinio, quæ vera est.

Ad primum ergo dicendum, quod effectus absolutionis non est aliud quam remissio peccatorum, quæ per gratiam fit & ideo hæreticus non potest absolueretur, sicut nec gratiam in sacramentis conferre: & iterum quia ad absolutionem requiritur iurisdictio, quam non habet ab Ecclesia præcisus.

Ad secundum dicendum, quod in promotione ipsius Episcopi datur sibi potestas quæ perpetuo manet in eo, quamvis dici non possit character: quia per eam non ordinatur homo directe ad Deum, sed ad corpus Christi mysticum: & tamen indelebiter manet huius character, quia per consecrationem datur.

Ad tertium dicendum, quod illi qui promouentur ab hæreticis, quamvis accipiant ordinem, non tamen recipiunt executionem, ut licite possint in suis ordinibus ministrare, ratione illa quam obiectio tangit.

Ad quartum dicendum, quod per fidem Ecclesie continuatur passio Christi: quia quamvis in ea non sint secundum se, sunt tamen in ea secundum formam Ecclesie, quam seruant.

Ad quintum dicendum, quod hoc est referendum ad ultimum effectum sacramentorum, ut tertia opinio dicit.

QVÆST. XXXIX.

De impedimentis huius sacramenti, in sex articulos diuisa.

¶ **D**einde considerandum est de impedimentis huius sacramenti.

¶ Circa quod quaruntur sex.

X 2 ¶ Pri-

Ambr. de his qui mysti. inuuantur. c. 4. Aug. li. 6. de bapt. c. 1. c. li. 4. c. 1. et 25. c. li. 3. c. 13. c. 15. c. li. 1. ca. 2. c. cōt. Cres. lib. 2. c. 10. 10. 7.